

Asia: VM019:00/2021, VN/2033/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Lausunnonantaja

Lausunnonantaja on:

Kuntayhtymä

Huomiot valmistelun rahoituksen määräytymisperusteisiin

a) Hyvinvointialueiden valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Mielestämme sote- ja pela-järjestäjien määrän tulee olla keskeinen rahoituksen määräytymisen perusta, koska alueilla, joilla sote- ja pelastustoimen järjestäminen on vielä hajanaista, toimeenpanoon tarvittava työmäärä ja siihen tarvittavat resurssit ovat myös suurimmat. Tältä osin luonnos hyvinvointialueiden rahoituksen (2021-2022) määräytymisperusteista vastaa sote-uudistuksen toimeenpanon tarpeisiin.

Vaikka määräytymisperusteet vastaavat tähän tarpeeseen, hyvinvointialueille talousarvioon varattu määräraha (2021-2022), joka perusteiden mukaisesti alueilla jaetaan, on liian pieni turvaamaan uudistuksen toimeenpano (ks. alla kohta muut huomiot).

b) HUS-yhtymän valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Ei kantaa.

Muut huomiot asetusluonnokseen tai perustelumuiistioon

Muut huomiot

Pohjois-Savon liitto kiittää pyynnöstä antaa lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022 (liite 1).

Sote- ja pelastustoimiuudistuksen toimeenpanoon tulee varata tulevia hyvinvointialueita varten riittävä rahoitus, muutoin on merkittävä riski siihen, etteivät alueet pysty toteuttamaan uudistusta annetussa varsin tiukassa aikataulussa. Hyvinvointialueille myönnettävän rahoituksen (luonnos valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022) lisäksi, myös muihin sote-uudistuksen muutostukustuksiin (esim. ICT- kustannukset, palkkaharmonisointi) tulee varata riittävä rahoitus.

Hyvinvointialueille sote- ja pelastustoimiuudistuksen toimeenpanoa varten on talousarvioon varattu yhteensä noin 15 milj. euron määräraha vuodelle 2021 ja noin 47 milj. euron määräraha vuodelle 2022. Taso on riittämätön. Määrärahan tulisi olla arviomme mukaan vähintään kaksinkertainen (2021 n. 30 milj. €; 2022 n. 90 milj. €), jotta uudistuksen toimeenpano ei vaarannu.

Kuntien ja kuntayhtymien yleishallintoon käytetään normaalisti lähes 100€/asukas/kunta. Talousarvioon varattu rahoitus tarkoittaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen osalta vuosien 2021-2022 ajalle koelaskelmien perusteella (liite 2) n.15 €/asukas (n. 3.8 milj. €). Väliaikaishallinnon tehtävät ovat rajatummat kuin kunnan yleishallinnon, mutta samalla se vastaa myös tulevan palvelujärjestelmän valmistelusta.

Toimeenpanon resurssointi näyttääkin lähtevän siitä, että nykyjärjestäjät (kunnat ja kuntayhtymät) vastuutetaan työhön eli ne rahoittavat valmistelua käytännössä. Nykyiset organisaatiot kuitenkin joutuvat pitämään yllä normaalia palvelutuotantoa, joista suurin osa valmisteluun osallistujista on edelleen vastuussa. Vajaa resurssointi johtaa uupumiseen, mistä ministeriötä on jo aiemmalla valmistelukaudella varoitettu.

Lopuksi haluamme kiinnittää huomioita siihen, että perustettavilla hyvinvointialueilla ei ole pohjakassaa, joten rahoitus on tärkeää saada mahdollisimman nopeasti käyttöön alueille. Asetusmuistiossa (liite 3) todetaan: ”Vuonna 2021 myönnettävä avustus maksettaisiin kullekin hyvinvointialueelle ilman aiheetonta viivytystä, viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä”. Vuoden 2021 rahoitus tulee maksaa viimeistään 1 kk päästä väliaikaisen valmistelutoimielimen asettamisesta, jotta väliaikaisen valmistelutoimielimen työ voidaan turvata.

Liitteet (lausuntopalvelu.fi; Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022; Lausuntopyynnön diaarinumero: VM019:00/2021, VN/2033/2021):

Liite 1. Valtioneuvoston asetusluonnos hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän toiminnan valmisteluun myönnettävästä rahoituksesta

Liite 2. Hyvinvointialueiden rahoitus 2021 ja 2022_koelaskelmia

Liite 3. Muistioloonnos valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Huttunen Tuulikki
Pohjois-Savon liitto